

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

КРУГ СЕСТРИЧОК і БРАТЧИНІВ

Число 36

січень-лютий-березень 1972

ВОГОНЬ ОРЛИНОЙ РАДИ

Видає: ОРЛІНИЙ КРУГ і КАДРА НОВАЦЬКИХ ВИХОВНИЦЬ під проводом
пл.сен. Еміля Гричаляка.

Адреса Редакції:

Dr. Emil Hrymalak
Divine Word Seminary
Bordentown, N.J.08505, U.S.A.

Адреса Адміністрації:

Mrs. Oksana Kuzyshyn
50-16, 63rd Street
Woodside, N.Y. 11377, U.S.A.

Відбито офсетом 500 примірників. Printed in U.S.A.

Ч.: 36

січень-лютий-березень 1972

3 M I C T

З Новим Роком 1972...

ДО

ВИХОВНИЦЬ І ВИХОВНИКІВ

СЕСТРИЧОК І БРАТЧИКІВ

ВПОРЯДНИЦЬ І ВПОРЯДНИКІВ

ЮНАЧОК І ЮНАКІВ,

які вели, ведуть і вестимуть виховну працю

з новачками й новаками!

Маємо В.О.Р. ч: 36. Може з іншим змістом ніж ч: 35. В.О.Р. – це зв'язок виховників у „Крузі Сестричок і Братчиків”, чи іншими словами, комунікація між пластунами, які грають Велику Гру – з новачками й новаками — з новацтвом.

В.О.Р. це журнал виховників, тому дописувачі це вперше самі виховники, а щойно відтак всі інші. Думки виховників це ж вартісні й конечні сторінки В.О.Р., бо вони ж самі є редакторами журналу.

Виховник не може й не хоче оставати сам, він бажає групового життя, просто кажучи, хоче чогось нового, намагається бути членом якоїсь групи, в якої колективних опініях, зворушеннях, самопізнанні і починах міг би брати участь, з якою міг би себе зідентифікувати, зменшуячи тягар індивідуальної відповідальності, рішення чи осуду. Таким чином редактори – виховники матимуть можливість виявити себе в: студіях, аналізах, поглядах і наслідженнях, у координації виховної дії, як теоретично – так і практично, а інструментом у їхніх руках має бути В.О.Р.

Тому дуже важливим є те, щоб усі виховники-редактори присилили нам свої праці, листи, зауваги, сугestії, дописи, статті, ітп., щоб наш журнал В.О.Р. був дійсно журналом виховників, а не журналом для виховників, і це була б перша й основна зміна. Інші зміни будуть введені постановами й виконуванням рекомендацій П.К.Д., що відбудеться 1970 р.

Ми плянуємо видавати річно чотири числа. I. січень, лютень, березень; II. квітень, травень, червень; III. липень, серпень, вересень; IV. жовтень, листопад, грудень. Як бачите, що три місяці одно число з тематикою на три місяці наперед. З цього поміщеного матеріялу користуватимуться виховники. Чи наше плянування буде успішне – це залежатиме виключно від... виховників-редакторів!!!

Хто не байдужий - а виховник аж ніяк таким бути не може! - до наших новачок і новаків, до цього чару новакування, цей зуміс знайти в собі іскорку з орліного вогнища й зрозуміс важність новацького гасла:

Г О Т У Й С Ъ !

-оо-

З ПРАКТИКИ НОВАЦЬКОГО ВИХОВНИКА

К уже сказано, ч: 36 міститиме такий матеріал, який можна було використати в місяцях: січень, лютень, березень.

СІЧЕНЬ : - За т.зв. юліянським календарем /старий стиль/ ми українці святкуємо Різдво, Новий Рік, Богоявлення, що завершує зимовий різдвяно-новорічний цикл, і про це виховники повинні пам'ятати. Очевидно, що кожний виховник мусить бути як раз сам добре обізнаний із цілим рядом різдвяних та новорічних звичаїв. Із цим також пов'язане релігійне виховання новацтва. Подаємо коляду:

"Бог ся раждає, хто ж Го може знати
Ісус Му ім'я, Марія Му мати.

Тут же Лемки співають, Подоляки іграють, Волиняк щось міркує, Бойко легко танцює, Полтавець плясас, Гуцул Трембітас, Тра, ра, ра, ра," ітд.

"Чути здалека любі харти сміхи,
Ісус маленький ручки б'є з утіхи."

і знов цей рефрена:
"Тут же Лемки співають, Подоляки іграють,
Волиняк щось міркує, Бойко легко танцює,
Полтавець плясас, Гуцул Трембітас, Тра, ра
ра, ра, Тра, ра, ра ра."

Як видно, в рефренах є назви людей, що замешкують Україну. Тому ми й назвали цю коляду "географічною". Минулого року ходили новачки і новаки /разом/ до українців з цією колядою. Коляда всім подобалася, а новацтво було вдоволене, що успішно перевело колядування.

РІЗДВЯНІ СЛОВА :

ВЕРТЕП - це старослав'янське слово, що означає печеру. Також це назва українського лялькового театру, що його розповсюджували переважно т.зв. мандровані дяки.

Вертепна вистава виразно поділялася на дві частини: релігійну та світську /трагічну й комічну/. Ляльки різдвяної частини групуються навколо різдвяної дії, - ляльки світської, побутової частини мали їх національне забарвлення. Серед них заслуговує на особливу увагу постать запорожця, ляльки більшої від інших і рухливішої, що яскраво вказує на історичні події. Вертепна скринька мала вигляд поверхового будинку. Різдвяна дія відбувалася нагорі, а внизу йшли з правила т.зв. інтермедії. Вертеп явивце цілковито національне. Від нього відмінні: польська "мопка" чи білоруська

"бетлека", не від цього говорячи вже про російський театр "Петрушку".

ВОЛХВ - це слов'янське слово і означало: 1. маг, перський мудрець; 2. чарівник, ворожбіт. У наших колядах це "ТРІС ЦАРІ".

ВОДОХРИЩА або **ЙОРДАН** - це свято що притягає до себе старі обряди посвячування водою. Після водосвяття всі йдуть додому з свячену водою. Господар святить-христить нею хату, обійстя, худобу тощо. Опісля всі п'ять свячену воду й обідають. Звичаї є різні, н.пр. на Буковині дорослі парубки "величують" господаря, знов же на Покутті святять "трійцю" і т.ін. В день перед Водохрищами в Україні справляють другий Свят-Вечір. Звуть його ще голодна кутя, або водяна. У деяких місцевостях у цей вечір щедрують.

ЩЕДРІВКА: А в полі, полі, Сам Господь ходив, Сам Господь ходив, зерно розносив. Марія Діва Бога просила: "Уроди, Боже, жито, пшеницу, жито, пшеницу, всяку пашнице." Сію, сію, посіваю, з Новим Роком вас вітаю, будьте здорові з Новим Роком, та з Василем, дай Боже!

Коляда - це пісня обрядова. У дуже старих колядах співається про повстання світу. Є окремі коляди з біблійною тематикою. Інша тематика це: родина, родинне щастя й добробут, відтак побажання врохаю, здоров'я, і т.п. Найважнішою частиною коляди є **бажання**. Господареві бажають, щоб він мав: "Із колосочка — жита мисочки, а із снопочки — три з верхом бочки."

Про інші роди коляд знайдуть виховники в різних читанках...

З-б-і-р-к-а слів: Вертеп - солома - сіно;
Лідух - покуття - часник;
Сокира - леміш від плуга - упряж; коляда - коза - береза;
Перевесло - ланцюг - червона стрічка; кутя - мед - мак /дзьбавка, кокот/;
Маланка - Щедрий Вечір - щедрівки; 12 страв та їх порядок;
"Нечуй Вітер" - Новорічна піч; Новорічний "полазник" і посівальник;
Голодна кутя - узвар - пампушки; Зимні місниці /масниці/ - ник;
"Колодка" і "полоскозуби".

Оце ці слова, що й які часто вживані народом у місяцях січні та лютому, і вони відносяться до народніх звичаїв та обрядів у зимовому сезоні. **СВІЧКА** - це вже пластове - нове.

ІСТОРИЧНО - ГЕОГРАФІЧНИЙ КАЛЕНДАРЕЦЬ рівно ж у січні н.пр.:

Двадцять друге січня
Це дата неповторна,
З цього часу Україна стає
В іль на й Соборна.

Ясним і зрозумілим тут буде це, що виховники відповідно підготовані пояснити новацтву такі події, як проголошення четвертого універсалу, та злуку-соборність усіх українських земель у окрему державу УКРАЇНСЬКУ НАРОДНУ РЕСПУБЛІКУ.

Порівнання Української Незалежності з Незалежностями інших робить своє. З практики знаємо, що новацтво любить виступати прилюдно з старшими, вони радо вивчають коротенькі вірші та мають з цього вдовolenня. Такі терміни як Українська Центральна Рада, Український Парламент, Гетьманська Держава чи Уряд, Директорія - старші новаки сприймають. Перші банкноти /гроші/ Української Народної Республіки показані новакам викликають не тільки заінтересування й подив, але також велике хотіння мати такі гроші у країні.

Дальше такі імена як проф. Михайло Грушевський, гол. Ц.Р., от. Симон Петлюра, гетьман Скоропадський, д-р Євген Петрушевич, не справляють новацтву жодних труднощів у сприйманні та запам'ятуванні.

Факт прийняття ТРИЗУБА за державний герб є доброягодою до пояснення ідентифікації українців. Тому що тризуб був знаком великої київської держави, знаком св. Володимира, тим самим ми признаємося до старинної Київської Русі-України і через Козацько-Гетьманську Державу доходимо до новітньої Української Народної Республіки.

Про українське ототожнення (*identification*) та українську ідентичність (*identity*) пишемо на іншому місці.

Очевидно, що цікавим буде для всіх як це все передати новацтву. Хтось може подумати собі: добре є це все писати, але як це все перевести в практиці. Яким способом, чи радніше, як пристосувати пластову методу, щоб новацтво засвоїло собі ці знання легко і скоро. Ми можемо різними дорогами дійти до нашої цілі. Так першою буде найпростіша дорога, себто, для новацтва ГРА.

Граємо ролі н.пр. "Директорії". Знаємо що це було п'ятичленне тіло: 1. Винниченко, В. 2. Петлюра, С. З. Швець, Ф. 4. Андрієвський, П. і 5. Макаренко, А. /не ототожнювати з Макаренком Антоном!!!/ У рою маємо 4 - 5 - 6 - чи 7 членів. Просто наперед розділюємо ролі членів Директорії поміж членів роя *каждучи*: - Ти Івасю будеш... Винниченко. Другий, третій ітд. Кожний має видумати й підготувати собі коротенькі виступи-промови, а вже на слідуючі сходини будемо відвувати засідання Директорії. Коли ж рій складається з 4-ох членів, то очевидно 5-ий член буде братчик, а як більше - решта будуть... люди на залі ітд.

Ми можемо підійти до цієї теми іншим в и д о м пластової методи себто з м а г о м . Новаки чи новачки змагатимуться у знаннях про саму Директорію. Хто н.пр. знатиме більше історичних фактів про самі дії Директорії чи поодиноких її членів. Ми можемо вказати сторінки історії України - де ці речі є написані, чи просто питати в цих хто знає про це.

Це, самозрозуміло, для новацтва старшого віку /н.пр. III.проба/. Чому? Просто тому, щоб ці, що по пробах чи літах своїх залишають новацтво, були хоч частинно підготованими до раннього юнацтва, яке для них у перших днях чи місяцях є досить тяжке. Знаємо це з самої практики, коли приходиться нам перевірювати знання юнацтва до I-ої, ба навіть і до II-ої юнацької проби.

Чому саме так, а не інакше? – Тому, що при такому способі ми активізуємо новацтво, ми започатковуємо це віру в свої власні сили, довіря до себе самого, та вкінці новацтво привикає до читання історії своєї нації. Самостійна праця – це початок до САМОВИХОДАННЯ.

ЛЮТЕНЬ : Подібно, але рівночасно різноманітно, подаватимемо виховний матеріал новацтву також у лютому.

ІСТОРИЧНО – ГЕОГРАФІЧНИЙ КАЛЕНДАРЕЦЬ

Для Звягелі на Волині
Це нова сторінка.
В тому місті народилася
Леська Украйнка.

25.II.1871

Дзвони дзвонять у Києві,
Мудрий князь вмирає.
"РУСЬКУ ПРАВДУ" залишив нам,
Кожний про це знає.

20.II.1054

Розповідь: НАШІ КЛОПОТИ.

Дуже замурились наші новачата, що дармують лижви, лещата, санчата...
Усі так говорять: – "Ой що за зима", а надворі снігу і на лік нема...
Ніде бач нам вийти, ніде погуляти, сіли та й нудьгують серед

кімнати...

Глип у шибку – бачать: босий, необутий бродить по левадах Лютий,

та не лютий...

Де йому до люті! Дощик-слези точить, хусткою із мряки закриває

очі...

– Е, соромся Лютий, ти хіба не знаєш, що лип двадцятьвісім днів у

році маєш?...

– Що тобі сталось, бач он який – ти ж зробився чисто слътавий-

плаксій.

– З плаксіями, знаєш, нам не подорозі – взимку ми привикли бути

на морозі.

Лютий скаменувся, снігу взяв торбину, як сипне з-за хмари — сипав

щось з годину,

потім як морозом зразу не дихне — що було вологе, стало мов скляне...

Вибігають новачата із кімнати, червоніють личка, як у житі маки...

Пішли в рух і лижви, лещата, санчата, не журяться більше наші

новачата...

ЛС

ХРЕСТИКІВКА

- х . . інакше медицина
- х . . ім'я дівчинки
- х . . роблять з малин
- х . . орган зору
- х . . 100 літ
- х . . міра землі
- х . . виступає при праці
- х . . рід верби
- х . . ріка в Західній Україні
- х . . країть ним хліб
- х . . амер.міра довжини

ЗАГАДКИ

1. Ніжна зірка Сніжнобіла
На рукав згори злетіла.
Поки ніс її сиди,
Стала краплею води.
2. Я левлю комах, жучків,
Ім біленьких черв'ячків.
В теплий край я не літаю
Під стріхою хату маю.
Цвірінь – сів ж на хлівець,
Звуть мене

Букви на місці х читані вниз
дадуть назву одного із славних
драматичних творів Лесі Українки.

Воробець - також є в оповіданні
поетеси, можна є новацтву пере-
повісти та інсценізувати?

Гра зорова на слова: Видрукувати на маленьких карточках слова:
Лютий, лютого, лютому, лутень, лутня, лутневі, лутневий, лут-
нева, лутневе, луть, луті, луттю, лутість, лутости, лутістю, лутощі,
лютощів, лютощам.

Розсипати чи уложитьти на столі слова. Кожний дивиться й стара-
ється запам'ятати якнайбільше слів, а потім записати. /І.проба 4 на
6; II.проба 6 на 9; III.проба 9 на 12/ Не потрібно тут пригаду-
вати, що матеріял до проб мусить бути все пристосованим до в и м о г
проб!!!, які треба вплести в сходини. Це відноситься до всіх трьох
місяців. Крім цього треба пам'ятати, що новацтво має здобувати ще
й вміlostі на пр. Віттарний хлопець і т.п. Цього року лутень матиме
5 субіт. /Якщо в суботу маємо сходини!!/ Одні - це ЗБІРКА Г Н І З -
Д А !!!

Б Е Р Е З Е Н Й : має звичайно додаток... Шевченка!

ІСТОРИЧНО - ГЕОГРАФІЧНИЙ КАЛЕНДАРЕЦЬ

У Моринцях народився -
Не цар, не князенко,
А борець за правду-волю
Наш ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

Він правдивий наш Пророк
Із духа народу,
Двигнув на престіл висот
Правду й Свободу.

9.III.1814 Він вічний, безсмертний
 У світовому Пантеоні
 А його слава Правди-Волі
 Лунає тут у Вашингтоні.

10.III.1861

Над Срібною Землею -
Зіронька надійна,
Карпатська Україна -
Вільна, Самостійна.

У Білогорії коло Львова
В лісі на полянці
Загинув Генерал Чупринка
І його повстанці.

14.III.1939

5.III.1950

Як видно з цього календарця, в березні матимемо три важні по-
дії до відзначення: роковини Шевченка, незалежність Карпатської
України, та сл.п. Р. Шухевича. З давніх років вшановуємо Шевченка,
і про це нам писати виховникам чи пропагувати - зайве. Однак ціка-
вим буде відродження української ідентифікації на Закарпатті, а з
цим ось такі факти:

Увечорі 14. березня 1939 року Уряд Карпатської України прого-
лосив незалежність, що 15. березня 1939 р. затвердив
Сойм. Сойм у Хусті ухвалив закон ч. 1.

- 1: Карпатська Україна є незалежна держава.
- 2: Назва держави є Карпатська Україна.
- 3: Державна мова є українська.
- 4: Державний гімн Карпатської України є „Ще не вмерла...”
- 5: Барви державного прапора є синя й ховта.
- 6: Державним гербом Карпатської України є дотеперійний

крайовий герб: ведмідь і тризуб св. Володимира Великого.

Карпатська Україна мала своє військо - Карпатську Січ. Січовики боронили границю молодої держави. В обороні взяли участь також крім Січовиків ще й українці з Галичини /Р. Шухевич !!/, Буковини й Наддніпрянщини. Тепер Карпатська Україна разом з іншими українськими землями є під більшовиками, та прийде час що всі українські землі звільнятися з-під більшовицького панування та створять одну велику нероздільну Україну.

.... В неділю вранці, дня 5. березня 1950 року, поляг на полі слави в бою за Волю України проти найбільшого московсько-більшовицького ворога людства Головний Командир героїчної Української Повстанської Армії та провідник Українського Визвольного Руху на рідних землях Генерал-Хорунжий Тарас Чупринка - Роман Шухевич - Лозовський-Тур; - Зенко - 1907-1950.

Звичайно, апелем відзначуємо в станицях ці події. Новацтво мусить брати чинну участь у цих подіях, хоча б навіть маленькою нотаткою.

ДОБРЕ ДІЛО: ...Ішли собі вулицею хлопчик і дівчинка. А поперед них помаленьку йшла бабуся. Дуже слизько було. Бабуся поскувалася і впала.

- Потримай мої книжки! - крикнув хлопчик. Передав дівчині свою торбинку з книжками і кинувся допомагати бабусі. Коли хлопчик повернувся, дівчинка запитала його:

- Це твоя рідна бабуся?

- Ні, - відповів хлопчик.

- Значить мама?

- Ні.

- То тітка? Чи знайома?

- Та ні ж, ні! - сміючись відповів хлопчик.

Це просто бабуся.

Приклад на добре діло для новачок і новаків.

Слови: Березень, березня, у березні; береза, берізка, берізонька; Березань - місто, ріка; Березина - дерево, ріка; На березі /над рікою/, На березі /на дереві/, береза біла, береза пухната, березуватий - березовий.

Хрестиківка

- х літня оселя
- х танок
- х ім'я князя
- х творець твору
- х час у кіно
- х козацька зброя
- х є в кіно
- х горщик на квіти
- х птиця України - іст.
- х добірне товариство
- х спільність людей
- х попередниця бандури
- х інакше жертва

Букви на місці х дадуть ім'я

Загадки

Пір'я наче сіна стіг
А на кожнім боці ріг,
Але роги ці м'якенькі,
На них спиться солоденько.

Стукотить,
Грюкотить,
Як сто коней біжить...
Требастати
погадати /відгадати/
що тим коням їсти дати.

Що це за гість,
Що сам себе їсть.

...Хрестиківка

і прізвище особи, яка написала книжку в 1840 році /вийшла друком/.

...Загадки

Може біле, а насіння чорне,
Хто не вміє, той не сіє.

Березень - це початок весни. Новацтво радо залишає пластові домівки. Обсервації дерев, їх розвиток, квіти - їх ріст, повинні дати новацтву підстави до зрозуміння ріжниці, яка існує між звичайним спостереженням, а науковим чи дослідним спостереженням. /Гляди "Пласт. метода"/

Бистрий виховник не прогайнує цієї нагоди, щоб показати новацтву містерію листка /обсервація щотижня/ від пуп'янки - базьки до самого листочка.

Як він /виховник/ це зробить, яким способом запіакавить новака до слідкування за проявами життя в природі, це вже хист-талант і винахідливість самого виховника, враховуючи всі можливі ситуації і обставини. Тут виховники повинні ділитися досвідом з іншими на сторінках таки свого журналу В.О.Р.

Увесь цей поданий матеріал, це ніяка теорія, це все було передложене з новаками, ми можемо сказати успішно. Реакція новацтва була така, що вони дійсно скоро й радо вивчали чи обсервували ці прояви.

Очевидно що цей матеріал не є ніяким програмою чи напрямними, це просто нарис та широка думка поділитися з іншими цим успіхом чи здобутком, що його собі новацтво засвоїло.

Ви завважили, що як червоною ниткою перетяканий цей матеріал ідеалом нації. Може комусь видаватися, що цього є забагато. Та, вірте, коли немає цієї національної ідеології та віри української, з якої виріс Шевченко, з якої виросло наше відродження і ми разом у ньому з нашою ідентичністю, - то МИ ніколи не зуміємо стати на службі українському народові в розумінні европейської нації !!!

- Чи в стані ми це зробити ясно, чесно, розумно ??? Чи знайдемо ми цей реалізм - але позитивний, творчий, що визначається не тільки розумінням дійсності, але і також пануванням над цією дійсністю, очевидно в границях що нам дозволяють умови нашої доби !

Бачити правду не такою, якою вона є, знов означає не орієнтуватися в житті, в його явищах і вимогах, значить не опановувати дійсність !

-/-

ПКД

- це Пластовий Конгрес Другий, що закінчився 1970 р. в Торонто, Канада, а який проходив під кличем ЗА УСУЧАСНЕННЯ ПЛАСТУ Й УТРИВАЛЕННЯ ЙОГО В ДІЯСПОРІ -

Матеріали, звіти й рекомендації знайде кожний виховник у т.зв. ЗЕЛЕНИЙ КНИЖЕЧЦІ . Також повністю передруковано в Пластовому Шляху чч: 3-4 /26-27/ липень - грудень 1970 року. Багато праці присвятив П.К.Д Старий Орел /д-р Т. Самотулка/, який був головою Когресу до часу, коли йому здоров'я дозволяло. По ньому був д-р А. Фіголь. Конгрес працював так, що мав 5 Підкомісій. Підкомісію пластової

методики перебрав у 1968 р. /5-го жовтня/ на засідках Старого Орла Сірий Орел Міко /д-р Е. Григорій/. Допомагали йому Сірий Орел: Надя Кулинич, В.Е. Кулинич, Ніна Вересюк.

Для нас, новацьких виховників, є важливим знати основні рекомендації, а ними є РЕКОМЕНДАЦІЯ ч. З - 09, яка пояснює методику, як практично виховник має запроваджувати рекомендацію ч. З - 08 в життя. Це відноситься до УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.

Ми виконали б ідеально цю рекомендацію, коли б наші спільні зусилля викликали у наших вихованок таку любов до рідної української мови, яку має учениця ІХ.класи НАТАЛКА БІЛОЦЕРКІВСЬКА, і ось вона:

Купана - цілована хвилями Дніпровими,
Люблена - голублена сивими дібровами,
З колоска пахучого, з кореня цілющого,
Із усмішкою і слози, сонця, вітру і грози
Наша мова.

Тут і криється СУТЬ усього пластування, зокрема новакування!!!
Бо чи ми хочемо чи ні, чи ми свідомі цього чи ні, мусить тут бути крапка над "і", зрештою все дарма, без української мови ні Пласти ні українців нема. Це - ясне, бездискусійне, самозрозуміле!

—0—

Вишкіл

Вишколи в 1971 р. відбулися такі:
47-ма Р.О.В. /ІІ-га частина/ "Летючі Беретки" на Вовчі Тропі, ЗСА.
48-ма Р.О.В. "Для Жовтодзюбів" на Верховині в Англії, VII.1971.
49-та Р.О.В. "Іскра в Темноті" на Вовчій Тропі в ЗСА, VIII.1971.
50-та Р.О.В. "Чар Богника" на Новому Соколі в ЗСА, VIII.1971.

Вишколи відбуло 126 учасників і учасниць.

КОРОНИ САМОЦВІТІВ

Корони Самоцвітів -
Цю назву ми взяли,
Корони, щоб блищали,
А цвіти, щоб росли

Росли у вихованні
Маленьких новачок,
Навчити їх все добре
Це дуже важкий крок.

Блищали в поведінці,
Нам приклад каже все
На це глядить дитина
Наслідує усе.

Виховником, як станеш
То треба працювати
Навчаючи новачат
Радісних заняттів.

Надя Кіржецька

Корони Самоцвітів - це назва гнізда на Вишколі /47-ма Р.О.В./.

Take розуміння вишколу мала учасниця 47-ої Ради Орлиногого Богни. А, яке було Ваше ??? Напишіть!!! Чекаємо...

Г а л я Я ц и ш и н

.....Обсервуючи реакції будучих виховників, сестричок і братчиків, побачила я що майже всі є задоволені із вишколу. МАЙХЕ всі стараються якнайкраще перейти вишкіл.

Хоч всі кажуть, що ХОЧУТЬ бути братчиками й сестричками, думаю що декотрі лише ХОЧУТЬ бути тому, що хочуть... „ФАНУ”.

Як би можна декотрим витолкувати, що ще не є харти, те праця Ваша - цілковито не розходилася з вітром.

Я не кажу, що та скількість взагалі не сприймає Ваших гутірок. Я лише кажу, що вони собі трошки забагато то легковажнуть.

Поза тим, мені надзвичайно цікаво слухати всіх гутірок, хоч я не привикла до такого постійного сидження, бо займається багато спортом.

Я дуже багато скористала тут на вишколі й духе, дуже багато навчилася. Думаю, що коли вернуся знов до станції й дістану свій рій окремий, то буду могла тисячу разів краще новачок зрозуміти і з ними провести час.

Мені також прийшли де свідомості всі неправильні речі, котрі інші братчики й сестрички роблять у нашій станції й на таборі. Думаю, що я буду могла помогти /хоч трошки/ у їхній праці та показати їм правильний шлях у веденні новацтва...

50-та Рада Орлиного Богиня на Новому Соколі. /стиль задержано ориг./

Із цих двох думок наших учасників можемо сказати, що такі вишколи дають певний стимул чи творчу уяву нашим учасникам у більшій чи меншій мірі. Одно певне, такі вишколи є конечні й потрібні Пластові.

На цій же 50-тій Р.О.В. перевели ми вперше „змагання” в гарнім мовленні /говорення/. Учасник із даних йому трьох слів повинен був скласти коротеньке гарне оповідання чи казочку для новацтва. Змаг пройшов надзвичайно успішно, так що навіть присутні не учасники були цими видуманіми на скоро, назвім це, „казками” захоплені.

Ми перевели також коротенький запитник із трьох питань:

1. На вишколі, що Тобі найбільше подобалося?
2. Що найбільше неподобалося?
3. Чого Ти найбільше навчився?

Хочете знати відповіді? Масте:

1. Мені всею подобалося. Навчилася дуже багато.
2. Сидження. /Але нема ради! /
3. Працювати краще з новачками та їх розуміти. Терпеливості.

1. Мені найбільше подобалося тут на вишколі кілька гутірок, спів, булава.
2. Ті гутірки, які були дуже нудні. Кілька їх були конечні для новацтва.
3. Як з новачками поводитися, що їх навчити і що вони люблять робити.

1. Товаришки, сестрички і купіль.
2. Іда, вставання, розповіді, змаги.
3. Як повинна добра сестричка виглядати.

1. Співхиття між курсантами. Також гутірки й доповіді бр. Міка.
2. Система плюсів і мінусів переборщена. За дурні піжами! Розумію, табір новаків. Але вишкіл?
3. Потрошки всього. Головно ж трохи більше розумію ледину. Ел...

1. Спів найбільше подобалося. Іда добра.
2. Писання 10 сходин в такий короткий час та довгі гутірки.
3. Як провадити сходини з новацтвом. /Щоб сходини були цікаві./

1. Мені найбільше подобалися гутірки про новацький табір, спів.
2. Неподобалося так рано вставати.
3. Я найбільше навчилася на вишколі, як зрозуміти новачку і як я повинна провадити рій в станиці чи на таборі.

1. Спів мені подобався, бо ми всі були веселі.
2. Довгі гутірки й то що ми не могли співати І Н А Ц Й К И Х пісень під час вільного часу.
3. Як писати пляни, майстрування, пісень.

1. Братчикові Мікові гутерки і єго особисті Іісторії. /дано в оригін./
2. Я думаю що деякі Братчики згубили свій час до виховання, як щось не було справедливо.
3. Тримати в рої порядок.

1. Майстрування, спів, вогники.
2. Ми все мусіли сидіти на твердій підлозі. Так не вигідно писати.
3. Як поводитися з дітьми та як їх навчати.

1. Мені найбільше подобалося ведення вишколу, порядок, інструктори, а найбільше число учасників бо через число була можливість більше навчитися. /пл.розв. Северко Гришак/

1. Спів, майстрування, гри. Мені подобалася мала величина вишколу /17 учасників/ - бо всі співжилися.
2. Писання, писання, писання, без вільних хвилин.
3. Уживати кожну вільну хвилину.

1. Гри, пісні, танки, братчики й сестрички. Бути разом хлопці й дівчата.
2. Погода.
3. Я навчився, як бути добрым братчиком. Може я багато вже знав, але я ще багато нового навчився і це присмно.

1. Мені подобався вишкіл.
2.
3. Я навчилася багато речей, які я думаю мені дуже поможуть.

1. Теренова гра, булава була дуже добра.
2. Гутірки і то що ми все сиділи перший тиждень.
3. Як поводитися з меншими дітьми і я навчилася, які співчуття вони мають.

1. Купіль, спів, гри, всі товариші.
2. Писання так багато, але це все є потрібне. Сидіння довге.
3. Як бути сестричкою, писати пляни, звіти ???

Усі ці відповіді /крім 2./ не були підписані, хоч могли бути. Дві відповіді були однакові - не цікаві, повторення питань.

Д-р Еміль Грималяк

СВІТОГЛЯДОВА ЕВОЛЮЦІЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Студія про творчість Лесі Українки у духовій сучасності, тобто тих які відчувають потребу пізнати світоглядові ідеї та концепції сучасності, що мають непереривний зв'язок з минулім, являється першорядною потребою такого пізнання в цілій широті та повноті.

Зазнайомлення із загальною творчістю сутньо може причинитися до витворення сучасного правдивого світогляду про геніальність Лесі Українки та споглянути на неї з іншого кута бачення: філософічного, психологічного, соціологічного і в цих аспектах прослідити, пізнати й поглибити багату й многогранну її проблематику в сучасному світі.

Творчість поетеси така бажано велика, різноманітна в жанрах і в тематиці, глибинна в ліриці та сильна в словах, що трудно її в цілості вичерпати в цій короткій розвідці. Ліричні поезії, поеми, драми, драми-поеми, переклади, белетристика-оповідання, публіцистичні статті - це мінімум, це все ще малій перелік творчості генія поетеси.

Не входячи навіть в аналізу творчості можна сміло й треба до-конче те одне сказати: Ляриса Косач з усією чіткістю і ясністю визначила собі місце й гідність громадянки в Україні - окрема в українській літературі, - записуючись у Пантеоні бессмертності ім'ям Українки Лесі. Вона цілим своїм еством прекрасно зрозуміла свою гідність, своє завдання, своє післанництво в Україні, та свою підметну дію і співвідповіальність.

Не дивно, що українські корифеї такі як Зеров, Драй-Хара, Клен, Черкасенко, Франко та інші оцінювали її великий хист і здібність творити високоцінні твори-перлини, чи краще літературні надбання, непохитно стоячи на Лесинім принципі; "не уб'єм ми - то нас уб'ють" - гасло, яке стало і є до сьогодні бессмертним для нас та до майже кожного твору Лесі його можна пристосувати. С.Черкасенко в 1913 р. в журналі "Дзвін" каже /пише/: "Якість, що характеризує творчість Лесі Українки це краса, оригінальність і чистота"!

Чар краси поетичної творчості полягає у свіжості, яка й до сьогодні приваблює читача, АЛЕ читача високо інтелігентного, бо згідно з літературною критикою, тоді коли Леся Українка вийшла на гору... читач /менш інтелігентний/ залишився на долині. Кажучи правду, Леся Українка так як і Тарас Шевченко не мали той високої, культурної, об'єктивної критики і тому гіркі почуття були такі самі в Шевченка, як і в Українки. Довго не було глибокої рецензії на "Кобзаря" то й не диво що Т. Шевченко писав: ... "Ніхто не гавкне, не лайнє,
Як би не буле мене."

Уболівав над цим Шевченко, жалувалася на це й Українка - та, як би воно не було, зараз же із сучасних поетів - найбільш сучасним є Леся Українка.

Орлиним летом своєї геніальності думки, разом із найніжнішими інтуїційними почуттями, розв'язує Леся Українка, можна сказати, українські проблеми: літературні, національні й культурні так уміло, мужньо й відважно, як ніхто дотепер.

Серед безрадісної темряви - політичного й культурного моско-фільства являється дівчина фізично слаба, хоровита, та з ціхами-прикметами непереможного вояка узброєного в пророче слово, що лунає горінням, яке палить путті неволі. Це не дівчина з рою поезій, що зійшла на землю, це не мистецтво для мистецтва, - це з

витонченою зброєю воїн-месник дужий, що цілком-творчість служить ідеї українського народу, бо з народу й вийшов цей воїн-месник дужий, щоб гартованим словом- м е в о ѿ збудити героїв до високої моральної боротьби за українські права.

Та на жаль наше громадянство не встигає йти за цим воїном-месником дужим, бо його титанічний хід, його ступаючий крок був усе новим обрієм, новою стадією в дорозі у вселенські простори, які рівночасно були нерозривними з українським народом. Таким чином творчість Лесі Українки належить до найкращих зразків світової літератури.

З загальної характеристики творчості поетки можна зробити чи встановити процес формування змін у духовості, що у висновку можна б звести до слідуєчого:

"Від народництва, цебто від романтично-етнографічного напрямку /т.зв. народницької школи/ посеред просвітництва та симпатій до соціал-демократичних форм на безкомпромісові національні позиції - це світоглядний шлях Лесі Українки."

Особливо великою мірою на національній тенденції позначилися впливом романтики, цього духовного явища 19-го сторіччя, що зродилося в Англії, а звідтіля перекинулось до Європи.

Романтика опанувала людське думання, людське ставлення і творчі процеси паралельно з просвітництвом /культуртрегерство!/ в Україні. Вона була протилежною просвітництву за змістом, однаке її не можна вважати реакцією на нього. Ці духові течії витворили в поетки ніжну, розумну й глибоку любов до народу, а як ми вже знаємо, що центральною ланкою цих течій було ширення культури рідної МОВИ в українських масах!!! /Тому то СЛОВО-ЗБРУЯ, актуальне і ТЕПЕР!!!/

Другий аспект український соціал-демократизм формувався повільним темпом, а самоціллю його було нічого іншого як тільки національне визволення українського народу в першу чергу. Українські соціал-демократичні гуртки не легко відмежовувалися від самого народництва. А де дальше вже на пр. самий марксизм був нічим іншим як українським домашнім марксизмом. У цьому ж періоді світоглядовою заслуговою Лесі було це, що вона ПЕРША відчуває проблеми національного визволення. /Твір "Оргія"./

Перехід на безкомпромісові національні позиції характеризується особливою окремою рисою Лесиного світовідчування, а іменно сильним волюнтаризмом. Людина мусить мати сильну непохитну внутрішню волю, і тоді така особа цієї незламної волі зможе вести масу вгору до вимріяного ідеалу. Леся глибокий тонкий мислитель - а на нього зложились саме власне відрадні життєві обставини висококультурного оточення та, однак, це вічне, постійне перебування в ліжку, - цей одинокий друг - книжка тренували, кристалізували й устійнювали поетично-трагічне світовідчування.

Самотність, індивідуальний волонтеризм - атрибути Лесі, творчої людини що передумувала свою мудрість щоб відтак передати людям у добрих ділах -

"...бо що ж таке щастя людське?..."

Е. Грималяк

ДО ПСИХОЛОГІЇ НОВАЦТВА

Завдання цеї розвідки є подати певну систему психологочних знань, яка повинна бути складовою частиною плаштової підготовки пластунів, майбутніх виховників нашого підростаючого покоління.

Слово **психологія** походить від двох старогрецьких слів: **псих/o** – душа, психіка, і **λόγος** – слово, вчення. Психологію пояснюють часом у двоякий спосіб: по-старому – це наука про душу взагалі; і по-новому – це наука про поведіння людини, про те як людина реагує на оточення – довкілля.

Психіка, знов, це душевний склад, сукупність усіх внутрішніх переживань людини, внутрішнє духове життя людини /душевне, духове/. У грецькій мітології **Псіхея** – це уособлення людської душі; це коханка **Ероса**; зображується в постаті вродливої дівчинки з прозорими метеликовими крилами. Так отже маємо дві казкові постаті: Одна, добра фея, що відгадує всі бажання і знає таємницю незабутніх пестошів, усецілюючи зашптувань і заворожень. Друга, **Герос**, могутній мушкін, ідеал для майбутньої підсвідомо передбаченої метаморфози, це в ряду **змін**, що їх зазнає доки дійде до останньої стадії свого розвитку, цілком відмінної від початкової.

З цього висновок, що **й дитина /новак чи новачка/ творить собі свій окремий світ, у якому вона є сама собі володарем – у царстві, до якого не мають доступу навіть батьки чи нянечки.**

Психологія, як окрема наука, була заснована Вундтом Вільгельмом у 1879 році. Вундта і його послідовників називають:

I.– структуалістами (*structuralists*). Це є школа психології яка студіює свідомо переживання–досвід /чи знання з досвіду/, задумане як т.зв. природний експеримент, тобто такий його вид, що проводиться як приклад у звичайніх умовах через інтроспекцію /самоспостереження/. Інтроспекція – техніка обсервації. Спостереження є проявом істоти, її здатності усвідомлювати свою особу, свої відношення до зовнішнього світу, до інших людей.

II. Другою школою психології є функціоналісти (*functionalists*). Вони дефініюють психічні феномени в зв'язку з їхніми призначеннями чи активністю в погодженні з оточенням, цебто в пристосуванні до довкілля в розв'язуванні питань.

III. Третью школою є бігевіористи /біхевіоризм – *behaviorists*). Вони обмежують свої студії до поведінки людини. Представником є Ватсон Д. Реально взявшись, існують тільки реакції людей на певні ситуації. На їх думку психологія і має вивчати поведінку людини й тварин, що складається з цих реакцій, з'ясувати її, – помінаючи такі поняття як мислення, свідомість і т.п., які відбуваються саме в мозку людини.

IV. Четвертою школою психології є Гештальт (*Gestalt*), постать, особовість./ – яка вчить, що психологія повинна студіювати ЦІЛІСТЬ прикладу поведінки, замість пробувати розуміти її через студії.

поодиноких її елементів, тому що цілість завжди є більшою ніж сума всіх елементів цієї поведінки. Німецький психіятр (Perls) Фр. Перльс каже: "ГЕНТАЛЬТ теорія шукає святизування людської свободи /вільності - freedom/, унікальності (uniqueness) і вкінці потенціяльності (potential).

Це маркантно відрізняється від умовної поведінки (B.F. Skinner's) Скіннера та інших бігевіористів що кажуть, що людина є нескінчено ковка /гнутика, податлива/ і залежна чи то від підсвідомості /Фройд/ чи спадковості /Вайсман, Лінмарк, Т.Лисенко - біолог/ агідно за Фр. Перльсом: "Думка й тіло є нерозлучне єдино." /Єдність думки-тіла./

V. П'ятою з черг є школа психоаналіза (Psychoanalysis). Школа ця, започаткована Фройдом, підкреслює студії підсвідомості психічних процесів: також метода психотерапії що шукає способів, якби привести процеси з підсвідомості в свідомість - і тим самим зробити можливим розв'язку конфліктів, які звичайно датуються в минулім чи раннім дитинстві - чи в первіх дитячих досвідах.

З цього бачимо, що сучасна новітня, модерна психологія для кращого і яснішого зрозуміння психічного розвитку послуговується багатьма іншими модерними науками, такими як: біологія, фізіологія, неврологія, соціологія і психо-фізика.

Що ж це таке цей "психічний розвиток"?

Психічний розвиток - це той процес росту організму, у якому цей організм набуває питомого собі способу реагування на своє оточення чи довкілля, а зветься цей питомий індивідуальний спосіб реагування - особистістю.

Цей розвиток може мати двоякий ріст: нормальній або ненормальний. Нормальним ростом називаємо такий розвиток, у якому психічні прояви дітей можемо спостерігати в більшості дітей цього віку.

Психолог Андерсон Г. у творі "Людська поведінка й ріст особистості" твердить, що розвиток функцій дитини йде від відносно простої дії до складної, чи радше від нескомплікованої дії до щораз більше скомплікованої. Цей прогрес є тісно пов'язаний із центральною нервовою системою, а іf більш стиглим до змін - ніям. Йдеться тут про загальні нескоординовані рухи цілого тіла, як також рук і ніг.

/Новак, кидаючи м'яч до бочки, правою рукою піднімає рівночасно праву ногу в цьому напрямку. При цьому похиляє все своє тіло./

Знов же погляд глибинної психології підкреслює, що ранній вік дитини має значний вплив на формування психічних основ для розвитку особовості. /Шпіц - про дітей народжених у в'язницях, Фройд, Адлер, Юнг./

Що ж це таке новацтво і яке є його відношення до психології? Новацтво - це пізня дитинство. Його вік окреслюють: Кеннер 6 - 10/11; Еріксон шкільний вік 6 - 12/13, однак треба б нам пам'ятати, що між дітьми є індивідуальні різниці і що не в кожній дитині цей час пізнього дитинства триває до 11-го року життя.

Цей час починається переходом із життя забави до життя обов'язків зокрема - школи. У тому часі завершується і остаточно оформлюється конкретний спосіб думання та поступенно починається перехід до абстрактного способу думання. /Школа..., числа...,

букви.../ У дальному нова адаптація координації рухів. Букви, числа, хоч у дійсності є конкретними, вимагають ускладнених /скомплікованих/ умових процесів.

/М'язи..., зір..., центр.-нервова система... Наприклад: із листа мами... "Юрчик ходить до школи і сам написє до Тебе, тільки хай НАВЧИТЬСЯ писати КРУГЛЕНЬКІ букви, бо ч о м у с ь вони /букви/ в нього виходять квадратові і не дуже то хочуть вкладатися в лінійки, хоч він так старається, що аж язичок вилазить на бороду..."/ Як чудово скопила в ці короткі рядки спостереження мама всі ці проблеми, і адаптацію, і координації рухів, і скомплікований умовий процес дитини-новака. Чи потрібно більш таких прикладів на того роду новацькі зусилля? Думаю, що цей один достатньо доказує правдивість вище сказаного.

Вік новацький характерний і цим, що в ньому саме започатковується фізіологічна окремішність статей.

Ендокринологія - це то вчення про внутрішню секрецію - стверджує, що діти двох статей мають в організмі жіночі і чоловічі гормони в однаковій пропорції. Десь біля десятого року життя починає зростати один рід гормонів у хлопців, а інший у дівчат. Це й робить існування різниці між хлопцями і дівчатами в ділянці умового й психічного розвитку. /Фізіологічні переміни, чи нервові забурення тут не на місці, бо це окрема проблематика, хоч її треба конечно мати все на приміті!!!/

Самотулка Т. у своєму життєвому циклу людини за Кеннером вказує на період громадської соціалізації. Значить, що обом статям характеристичним є в тому часі зростаюче поочуття групової приналежності. Цю характеристику, цей гін до громадсько-сусільно-групової приналежності виховники повинні вміло використати, зокрема в українській теперішній дійсності, як контраст до знаних вуличних "генгів". Знов же є гін інтелектуальний до здобування світу, до науки, створює потреби характеру біо-психо-соціальні.

Біологічно-фізичні - потреба гри.

Психо-соціальні - потреба гри, АЛЕ гра з правилами, а в дальному соціальні контакти з іншими ровесниками, в школі, в суспільстві і т.п. створюють для новацтва цілий ряд нових проблем, такі як:

1. школа... учні, учитель, праця, завдання, шкільні правила...
2. сусідство... діти, поведінка, спосіб життя, звички...
3. виховні організації... Пласт, СУМА, ОДУМ, МУН...
4. в Америці /зокрема/... експозиція до релігійних, расових чи інших політично-суспільних упереджень.
5. культура оточення... /на пр. Гарлем.../
6. компетенція... межі справ підлеглих якісь особі, - червоне світло, - достатні знання, щоб про щось говорити...
7. основна чеснота... Н О В А Ц Й К ИЙ З А К О Н !!!

Ці проблеми є причиною т.зв. психо-соціальних криз /також становищ/, які саме ми виховники маємо розв'язувати так, щоб позитивна вислідна криза була власне цим, що ми назвали в сьому пункти, це біо-психо-соціальні проблеми.

При тому мусимо пам'ятати, що не все, що має вплив на одного новаця чи новачку, має такий самий вплив на іншого чи іншу. Треба бути свідомими цього, що тут діють 3 /три/ різні чинники:

1. нерви, як органічна структура /ци структура може бути пошкоджена вже при народженні/,
2. фізіологічна функція нервів /неправильне діяння деяких залоз - тому роздратованість - нервовість/,
3. реакція організму на своє оточення /страх, чи наприклад не-примирене упередження/.

Із цими трьома чинниками споріднені будуть:

- а. статевий розвій,
- б. кристалізація особовости - гін до самостійності - "НІ",
- в. брак почуття безпечності /страх - недостача допомоги, яку розум постачає/,

що ми звикли із легким серцем називати... "також і діти". Як і видно з цього, можемо сміло твердити, що на психічний розвиток людини, а в цьому випадку матимемо новацтво, рівночасно впливають два важливі фактори: СПАДКОВІСТЬ І ОТОЧЕННЯ.

/Спадковість - це передача /трансмісія/ деяких характеристичних рис, які одержують новонароджені від своїх батьків.

Оточення - це всяка акція зовнішнього світу, яка також формує людину./

А тепер перейдемо до практичного й конкретного питання н.пр. "Про що снить новацтво?" /Це найближче до казок-мрій.. Сни!//

7-літні.

Вони снить менше чим 6-ти літні. Мають менше напряміх снів, як також менше й страхітливих снів. Деякі снить про звірята, ... пес ганяє... Снить більше про себе. Вони в центральними фігурами в своїх снах... Вони ...літають, ...плавають, ...нуркують, ...ходять понад землю... Шоденні події і звичайно бентежні ситуації... Духи й надприродні явища... вломи ...або війна. Кіно... радіо й телевізія мають вплив на їхні сни.

8-літні.

Дуже мало говорять про свої сни... це різно й індивідуально... Деякі люблять снити, а відтак розказувати про свій сон, очевидно із домішкою своєрідного власного геройства... Головно приємні сни з власного досвіду, з посідання чогось, товариства. Деякі про особисті труднощі або турботи ...снить, розв'язка шк. задач. Можуть мати боязкі сни з кіно, ...радія або телебачення. Деякі з хлопців повертає до снів про звірята, але вже фантазійні. Не бажають бути будженими, коли снить...

9-літні.

Багато снить про страхіття, ба навіть схоплення чи викрадення не тільки їх самих, але також мами чи тата, чи приятеля. Ідеальні сни ...плавба... летунство... Шоденні події та особисті клопоти... Природні події такі як вогонь, ...повінь, але вони також є учасниками... Свідомі того, що кіно, радіо, телебачення стимулюють їхні сни... Деякі сни особливо над ранком, пробуджуються і бажають знов піти спати, щоб докінчити... сон... Люблять розказувати сни - домішкою власною - фантастичною.

10-літні.

Їхня індивідуальність є вже так добре здефінійована і їхні вглянення в себе більш зрілі, що вони можуть числитись уже як переддорослі чи пак юнацькі, підлітки-смотрики.

Так, як ми це проаналізували "про що снить..." так само кочечним є проаналізувати і такі психічні процеси новацтва як: відчуття, сприймання, пам'ять, уява, мислення, мовлення, почуття, увага, та воля - бо це вони є цією частиною цілості психічної й психологічної аналізи діяльності людини. Вони то в пізнішому розвитку появляються в цілі й мотиві діяльності, в умінні й навичках, у спрямованості, у здібностях та темпераменті, що в сумі дасть нам характер діяльності людини або повну особистість.

Реаксуючи, можна твердити, що умовий розвиток новацтва йде такими етапами:

1. наслідування – тому таким важливим у новацтві є ПРИКЛАД!
2. конкретне думання
3. абстрактне думання

Новацтво наслідує й ідеалізує батьків та своїх виховників, і коли воно бачить у них шанобливе ставлення до всього, що українське – то очевидно й новацтво шануватиме та любить все, що ним є українське. Осягнувши це – можемо сказати, що праця виховника на еміграції була багато успішною.

Бібліографія: Андерсон Г., Біне А., Дюї Й., Фройд С., Гезелл А., Раш Ф., Самотулка Т., Чамата П.

-оо-

Історія педагогіки

Жакаренко Антін

1888 – 1939, педагог і письменник родом з Білопілля на Сумщині. До 1905 р. студіював. Закінчив Полтавський Учительський Інститут, а відтак учителював по школах на Україні.

Він славний із своєgo керуванням закладами для неповнолітніх правопорушників./Трудові колонії під Полтавою./ Опрацював методу виховання молоді. Основою цієї методи було виховання в колективі /групі/ і через колектив, і заперечення тези про незмінність народжених властивостей дитини.

На його думку, поведінка дітей є наслідок їхнього виховання. Писав російською мовою: „Марш 30 года”, „Педагогическая поэма”, „Книга для родителей”. Це його твори.

У літературній творчості помітний український кольорит. Його система мала вплив на розвиток сов.педагогіки на Україні і в ССР, зокрема на письменників, що писали для дітей і юнацтва. Помер у Москві.

Ось кілька думок з його творів:

Колектив, „будучи загальним та єдиним, в той час же дає можливість кожній окремій особистості розвинати свої особливості, зберігати свою індивідуальність.”

=====
Мистецтво постановки голосу, мистецтво тону, погляду, повороту – все це необхідні моменти педагогічної майстерності.

=Х=Х=Х=Х=Х=Х=Х=Х=Х=Х=

Наше завдання не тільки виховувати в собі правильне, розумне ставлення до питань поведінки, але ще й виховувати правильні звички.

=О=О=О=О=О=О=О=О=О=

...Завдання нашої школи полягає в тому, щоб виховувати не взагалі індивідуальність, а певний тип громадянина з бойовим, активним, життєвим характером.

=Х=Х=Х=Х=Х=Х=Х=Х=Х=

... пропонує з цією метою організувати літні табори, де діти змогли б жити в палатах, нести нічне вартування, робити тривалі походи, та туристські екскурсії і т.п.

...Тут варто показати з його методи, як він уявляє собі:

"Чотири стадії розвитку особистості."

1. Вплив вимог виховника в вихованка спорює внутрішню готовість активно підтримувати ці вимоги.

2. Виділення групи, яка не лише готова підтримувати виховника, але й сама вимагає від інших, сприяючи при тому до переходу до дій.

3. Вимоги всього колективу - групи, до підготови до четвертої стадії.

4. Коли особистість починає щораз більше цікавитись своєю поведінкою, стає вимогливою до себе!

"ЯК МОЖНА БІЛЬШЕ ВИМОГ ДО ЛЮДИНИ І ЯК МОЖНА БІЛЬШЕ ПОВАГИ ДО НЕЇ." /Макаренко, "ТВОРИ", тт. 1 - 7, 1953/

Досвід Макаренка, його успіх у формуванні бойового типу характеру пояснюється не лише тим, що він вводив підлітків, юнаків у нові умови і відношення, а й тим, що він мав сильну сприяє активності самих вихованців, їх діяльній участі в побудові нових умов життя.

=O=O=O=O=O=O=O=O=O=

Загально про виховання:

"Виховати дитину — значить виховати у неї перспективні шляхи..."

=X=X=X=X=X=X=
=X=X=X=X=X=
=X=X=X=X=
=X=X=X=
=X=X=

-oooooooo-

ЗАМІСТЬ РЕЦЕНЗІЇ

Заходом НТШ /Наукового Товариства ім. Шевченка/ вийшла книжечка ч:10 в англійській мові Д-ра Франка Б. Корчмарика /Д-р Ф.Б. Корчмарик/ "Christianisation of the European East and Messianic Aspirations of Moscow as the THIRD ROME", Торонто - Нью Йорк 1971.

Книжечка має 40 сторінок /це додатне, бо кожний любить читати щось коротке!/, листу скорочень, бібліографію і це що найважливіше під цю сучасну пору для українського студента що студіє в каледжах чи в університетах Америки /та інших країв/, а іменно 10 карт /мап/ України від найдавніших часів, цебто від 1562 року /1580 р., 1613 р., 1639 р., Палатинат, 1678 р., 1745 р., 1714 р. стор. 166, атлас, 1744 р., 1773 р./.

Чому це так важне? Просто тому, що ці автори карт /мап/ були чужинцями. Це дає нам доказ, що Україна — це не твір що повстав по І. світовій війні, як учать в деяких школах, але це стара назва України. Студенти в дискусіях, користуючись цими картами, легко докажуть помилкове думання противника в дискусії. Можна б дійсно по-гратулувати Д-рові Корчмарикові за оригінальну ідею розповсюдження і пропагування терміну УКРАЇНА, а не "Russia" — на землях України-Русі.

В редакції В.О.Р. є кільканадцять примірників до розсылки. Хто хотів би таку книжечку собі придбати, прошу написати до редакції залучуючи добровільний даток на НТШ.

Жуїжинись розважай... дужай...

Маріяна, ти вже куриш! Чекай, чекай, я скажу вчителеві!
--- Що ти плетеш, я ще до школи не ходжу!

Учитель: Скажи проти-лежні слова!
Учень : День - ніч, війна - мир, тато - мама.

Василь: Чи ти знаєш, Юрко Недоук став літературним критиком?
Микола: Нічо дивного. Він ще в школі НЕ любив літератури.

Без коментарів: Павук мріє про синтетичну павутину -
Він також хоче бути прогресивним!

Золоті думки:

... Застукає у Ваші двері слозами облите дитя, пригорніть його,
обітріть сліззи і подайте йому милосердя серця ...

... Не будьте глухі на болі народу, що їх чужа неволя завдає йому,
але старайтесь помогти йому перед судом світу ...

Трислів'я

1. Погані будуть редактори, як не подобається В.О.Р.-и.
2. Де провідник не спить, там праця кипить!
3. Краще розумна догана, ніж дурна похвала.
4. Умій помиллятись, умій і виправлятись!

СКОРОМОВКА : Ану скажіть дуже скоро:

- „Сиділа посміюха з посміюхачем і маленькими посміюшенятами.”
або „Цебер, цебер, переполуцебрився.”
або „Біжить Прокіп, кипить окріп; без Прокопа не кипіти окропу.”

Старий Орел

ПРИЧИНКИ ДО ІСТОРІЇ УПН

Започатковуємо містити матеріали, які допоможуть нам доповнити чи виснити записані вже в історії УПН факти та написати історію другого 25-річчя УПН. Хоч УПН є єдинним пластовим уладом, що має зібрані важливі матеріали його першого 25-річчя /Т.Самотулка - "25-річчя Новацького Руху", Бібліотека Богдана Орлиної Ради ч: 1, 1956/, постійно появляється невірні інформації про події й особи, що були активні в Пласті.

У цій першій інформації з незалежних від мене причин я зупиняєсь лише на двох питаннях, а саме: рік оснування УПН і Рада Орлиного Богдана, хоч зясування питання Орлиного Круга є зараз незвичайно актуальне, а де того всого невірно представле в статті Ю. Старосольського про Пласт у Енциклопедії Українознавства.

Рік оснування УПН: Інформація, подана Ю. Старосольським у статті "Пласт", 1911 – 1970, в Енциклопедії Українознавства, що УПН основано в 1927 р. не відповідає правді. На основі матеріалів, зібраних в "25-річчя Новацького Руху", УПН засновано в 1924 р. Перша наказна Головна Управа під проводом сім. Савини Сидорович випрацювала перші організаційні та діяльностеві напрямні для Уладу Новиків.

Рада Орлиного Богдана: У первісному розумінні чи визначенні ми називали Радою Орлиного Богдана лише той вишкіл, який вносив щось особливого в програму чи вишкільну систему або мав історичне значення в іншому відношенні. Реферат УПН визнав ретроспективно першою Р.О.В. курс – табір новацьких виховників у Косові, що тривав від 10 до 24 січня 1944 р. /Командант: Т.Самотулка, бунчужний – В. Романів, члени булави: Д. Сіяк, О. Жарська. Учасників курсу було 26, з осередків: Львів, Станиславів, Коломия і Косів/. Хоч перед тим я перевів З тридennі вишколи, я, як референт чи булавний УПН, я не нумерував їх. Та курс – табір у Косові, як мені відомо, був першим того рода вишколом не лише в УПН, але й в Пласті, й він започаткував подібні вишколи не лише в УПН але пізніше й в УПЮ. Я вирізнив курс новацьких виховників в Авгсбурзі /22-28. VIII.1947/ як другу Р.О.В. з уваги на програму вишколу та виникнення назви: Рада Орлиного Богдана.

Про дальші Р.О.В. я не згадую на цьому місці, бо хотів би над ними докладніше зупинитися.

Після слово

Ви перекарткували ч: 36. Ви перечитали з увагою, або більшою, або меншою, погоджується з цим, не погоджується з тим, - думаете це потрібне, а те неконечне, ітд. ітд. ПРОСИМО ВАС зараз же ці Ваші думки, опінії, погляди написати на папері та переслати якнайскоріше до редакції, щоб ч: 37 В.О.Р. прийшло до Вас знов - але вже при кінці березня 1972.

До дня 15. лютого 1972 р. повинні ми мати всі ці матеріали, які хотіли б ми помістити в ч: 37. за квітень, травень, червень.

Якщо Ви вважаєте, що нам новацьким виховникам потрібна така виміна думок, такий комунікаційний середник, будь ласка ПИШІТЬ.

Ми свідомі, що це число не ідеальне, але ми можемо зробити, що воно буде кращим, або ставатиме щораз кращим!!! Все це залежить від нас самих, від наших здібностей, від наших умінь та знань. Не очікуйте від когось, щоб дав Вам щось, а творіть так, як підказує Вам Ваш смак. Ви не знаєте так довго, як довго Ви не переконалися.

Минув рік 1971. Ми повинні дати Вам перегляд новинок, так світових, як і українських. Ми це зробимо в слідуючих числах. Зараз треба нам згадати такі події-ювілеї, як 50-річчя Української Православної Церкви; 100-річчя від дня народження Лесі Українки й Василя Стефаника - псих. - новеліста, та ще особливо золотий ювілей єдиного в світі екзилного університету, що ним є УВУ.

Український Вільний Університет, наукова українська установа, яка існує поза межами України. Із цього факту ми можемо бути гордими що маємо його, бо він стоїть на основах правдивої української науки, незалежної від усіх чужих доктрин чи постанов, вільний від усіх ворожих українському народові впливів. Тут знаходимо дійсну правду про Україну та правдиве поняття української ідентичності.

Це число, ми хотіли б, щоб воно могло вести виховника до висот, щоб воно було тим практичним інструментом, який у поширенні основної укр. дійсної істини спасти підлітків від будови ЦІЛОСТИ Пласти та до поширення й поглиблення національної свідомості й ГІДНОСТІ українського ВИХОВНИКА.

АДРЕСА:

DR. EMIL HRYMALAK

DIVINE WORD SEMINARY

BORDENTOWN, N.J. 08505, U.S.A.

ДОПУСЬ!

ВИПУСКИ БІБЛІОТЕКИ В. О. Р.

1. Теодосій Самотулка. 25-РІЧЧЯ НОВАЦЬКОГО РУХУ /вичерпане/.
2. Сестричка Леся Храплива. НОВЕ ПІДЛЮТЕ /вичерпане/.
3. Сірий Орел Орест Гаврилюк. НОВ. ВМІЛІСТЬ "ЧОРНОМОРЕЦЬ" /вичерпане/.
4. Сірий Орли: Орест Гаврилюк і Микола Світуха. ЗБІРНИК ГОР /вичерпане/.
5. Сірий Орел Денис Беднарський, НОВ. ВМІЛІСТЬ "ЗОЛОТОРУКИЙ" /В друку/.
6. Сірий Орел Денис Беднарський. МАЙСТРУВАННЯ Частина I.

Ціна 1.00 долляр.

7. Сірий Орел Денис Беднарський. МАЙСТРУВАННЯ Частина II. /вичерпане/.
8. Сірий Орел Леонід Бачинський. КРУГОМ ЖИТТЯ /вичерпане/.
9. Сірий Орел Денис Беднарський. НОВ. ВМІЛІСТЬ "ДОБРОДУШОК" /вичерпане/.
10. Сірий Орли: Леонід Бачинський і Денис Беднарський. ПОКАЖЧИК-ІНДЕКС ЖУРНАЛУ "ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ" чч. 1-25 /вичерпане/.
11. Сірий Орел Денис Беднарський. МАЙСТРУВАННЯ В ІГРОВИХ КОМПЛЕКСАХ.

Ціна 0.50 доляра.

12. Сірий Орел Денис Беднарський. МАЙСТРУВАННЯ Частина III. /вичерпане/.
13. Сірий Орел Орест Гаврилюк, ЗАПИСКИ З КУРСІВ /в друку/.
14. Сірий Орел Орест Гаврилюк. ЗВІДУН.

Ціна 1.25 доляра.

15. Сірий Орел Надя Кулинич. НОВАЦЬКИЙ СПІВАННИК.

Ціна 1.50 доляра.

16. Сірий Орел Андрій Якубовський. ГРИ З "ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ".

Ціна 0.75 доляра.

17. Сірий Орел Орест Гаврилюк. ДЖУРА.

Ціна 1.25 доляра.

18. Сірий Орел Леонід Бачинський. ЖАХ І ПОШАНА - ОТРУТА І СИЛА.

Ціна 1.00 долляр.

19. Сірий Орел Аруна Старух. НОВ. ВМІЛІСТЬ "ДОСЛІДНИК".

Ціна 1.50 доляра.

20. Сірий Орел Орест Гаврилюк. ПЛАСТОВИЙ НОВАК.

Ціна 1.00 долляр.

ЖУРНАЛ "ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ"

Числа 35, 36 -

Кожне число: Ціна 0.50 доляра.

Замовляти в Адміністрації В.О.Р. залучуючи належну оплату.
Адреса Адміністрації В.О.Р.:

Mrs. Oksana Kuzyshyn
50-16, 63rd Street
Woodside, N.Y. 11377, U.S.A.